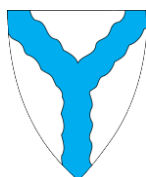

Planstrategi

Valperioden 2011 - 2015

Kvinnherad kommune
September 2012

**Vedteken av Kvinnherad kommunestyre
25.10.2012**

Innhald

Generelt.....	2
Styrt utvikling gjennom planlegging.....	2
Ikkje ein plan	2
Nasjonale forventningar.....	2
Planhierarkiet	2
Prosess.....	3
Oppstart og mandat	3
Regionale og stateleg instansar.....	3
Nabokommunane.....	3
“Kva val meiner du Kvinnherad skal gjera”	3
Strategiar for å styra samfunnsutviklinga	4
Planbehovet.....	4
Eksisterande planar og planar under arbeid	4
Vurdering av planbehovet i perioden (uprioritert)	4
Kommuneplanen	4
Samfunnstryggleik.....	5
Reguleringsplanar	5
Andre planar og prosjekt.....	6
Generelle planforutsetningar	6
Forslag til prioriterte planoppgåver	7
Vedlegg 1: Utviklingsretningar og strategiar.....	10
Vedlegg 2: Eksisterande og oppstarta planar.....	16
Vedlegg 3: Vurdering av planbehov	20
Vedlegg 4: Ressurskalkulator.....	26

Generelt

Styrt utvikling gjennom planlegging

Formålet med planstrategi er å tilretteleggja for politisk styrt utvikling. Planstrategien skal sikra ei planlegging som er tilpassa behovet, og vera eit verktøy til å vurdera kommunen sitt plansystem og tilgjengelege/ønskjelege planressursar.

Plan- og bygningslova pålegg kommunane å utarbeida ein planstrategi seinast eitt år etter konstituering av det nye kommunestyret. Planstrategien skal byggja på kommunen sine strategiske val knytt til samfunnsutviklinga. Behovet for rullering av kommuneplanen skal vurderast spesielt.

Det skal leggjast tilrettes for medverknad i prosessen, og forslaget til planstrategi skal gjerast offentleg minst 30 dagar før kommunestyret si godkjenning.

Ikkje ein plan

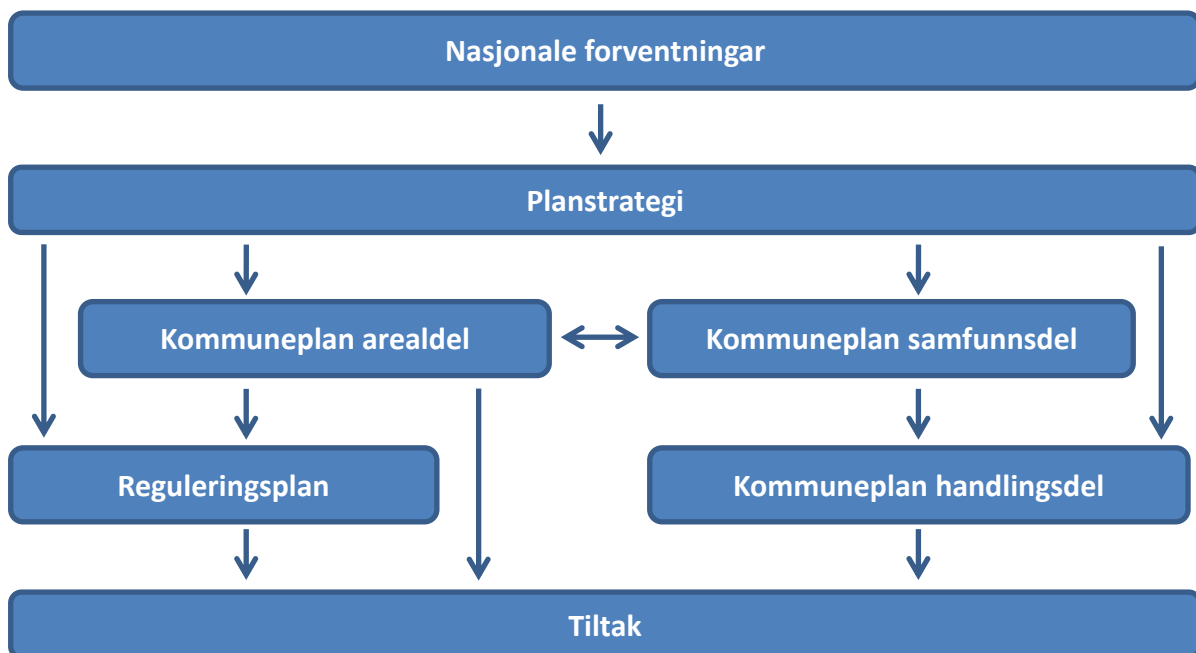
Planstrategien er ikkje ei plan og har ingen direkte rettsverknad for kommunen sine innbyggjarar. Kommunestyret kan kva tid som helst i valperioden ta planstrategien opp til ny vurdering. Planstrategien erstattar kravet til rullering av kommuneplanen som låg i den tidlegare plan- og bygningslova.

Nasjonale forventningar

Plan- og bygningslova set også krav til at staten kvart fjerde år utarbeida eit dokument med nasjonale forventningar som skal vera retningsgjevande for arbeidet med den kommunale planstrategien.

Nasjonale forventningar vart for første gong vedtekne ved kongeleg resolusjon 24.juni 2011.

Planhierarkiet

Prosess

Oppstart og mandat

Kvinnherad kommunestyre godkjende oppstart, prosjektorganisering og mandat for utarbeiding av planstrategi i møte 15.12.2011:

Mandat

Prosjektet skal utarbeida forslag til planstrategi for Kvinnherad kommune 2011-2015.

Planstrategien skal med utgangspunkt i Nasjonale forventningar på ein enkel og oversiktleg måte gjera greie for:

- *Utviklingstrekk og utfordringar knytt til:*
 - *folketalsutvikling og samansetning*
 - *miljø, klima og energi*
 - *kommunestruktur, senterstruktur, utbyggingsstruktur*
 - *samferdsle og infrastruktur*
 - *verdiskaping og næringsutvikling*
 - *natur, kulturmiljø og landskap*
 - *helse, livskvalitet og oppvekstmiljø*
 - *kommunal tenesteyting og forvaltning*
 - *Drøfta ulike strategiar for å styra samfunnsutviklinga og møta utfordringane*
 - *Vurdera og fastsetja det samla planbehovet i valperioden*
-

Regionale og stateleg instansar

Melding om oppstart av prosjektet og prosjektplanen vart sendt regionale og statlege instansar.

Det kom tilbakemelding frå:

- *Riksantikvaren:* Ingen spesielle merknader
- *Hordaland fylkeskommune:* Generelle og spesielle merknader som er vurderte i Vedlegg 3.
- *Fylkesmannen i Hordaland:* Generelle og spesielle merknader som er vurderte i Vedlegg 3.

Nabokommunane

Melding om oppstart av prosjektet og prosjektplanen vart sendt til nabokommunane den 24.02.2012. Det er ikkje motteke synspunkt .

Følgjande samarbeid med nabokommunane er etablert i dag:

- Strandsoneplan for Sunnhordland
- CruiseDestination Hardangerfjord
- Jondalstunnelen – regional generator

Strandsoneplan for Sunnhordland er relevant å ta med vidare i planstrategien.

“Kva val meiner du Kvinnherad skal gjera”

Den 27.03.2012 vart kommunestyret, ungdommens kommunestyre og andre engasjerte borgarar og næringsaktørar inviterte til verkstad i Husnes kulturhus for å drøfta ønska utvikling av Kvinnheradsamfunnet.

Kommunen har gjennom fleire år samla innspel om korleis Kvinnherad skal utvikla seg. Seinast vart det i 2010 gjennomført ein scenarioanalyse som skisserte 2 utviklingsretningar. “Det è her me vil bu” og “Regionkommune1”.

Med utgangspunkt i dei 8 tema frå mandatet, vart ei redigert utgåve av alle innspela drøfta og prioriterte i grupper og det vart formulert 24 utfordringar/ønska utviklingsretningar for Kvinnheradsamfunnet.

Strategiar for å styra samfunnsutviklinga

Formannskapet drøfta og fastsette den 10.05.12 strategiar til dei 24 prioriterte utviklingsretningane frå verkstaden på Husnes (sjå vedlegg 1).

Planbehovet

Eksisterande planar og planar under arbeid

Det vert vist til *Vedlegg 2* som omfattar to tabellar:

- Oversikt over eksisterande planar med evaluering og behovet for rulling.
- Oversikt over planarbeid som er starta opp med oppstartvedtak og eventuelle løyvingar i gjeldande økonomiplan

Vurdering av planbehovet i perioden (uprioritert)

Det vert vist til *Vedlegg 3* som er ei vurdering av planbehovet i kommunen med utgangspunkt i dei 8 tema frå kommunestyret sitt mandat:

- *folketalsutvikling og samansetning*
- *miljø, klima og energi*
- *kommunestruktur, senterstruktur, utbyggingsstruktur*
- *samferdsle og infrastruktur*
- *verdiskaping og næringsutvikling*
- *natur, kulturmiljø og landskap*
- *helse, livskvalitet og oppvekstmiljø*
- *kommunal tenesteyting og forvaltning*

For kvart tema er planbehovet oppsummert ut frå:

- Formannskapet sine strategiar
- Statistisk material og statlege og regionale føringar
- Planar som treng rullerast.

Vedlegg 4 viser det samla oppsummerte planbehov der ressursbruken for kvar plan er estimert (ressurskalkulator).

Kommuneplanen

Kommuneplanen, samfunnsdelen vart sist rullert med vedtak i kommunestyret i 2000. Den 11.08.2005 vedtok Kvinnherad formannskap opplegg for ny rulling av samfunnsdelen. Det er i ettertid samla inn mykje bakgrunnsstoff, men ferdiggjering er vorten nedprioritert til fordel for det omfattande arbeidet som er lagt ned i rulling av arealdelen til kommuneplanen.

Kvinnheradsamfunnet har endra seg mykje sidan år 2000, og vurderingane av planbehovet i vedlegg 3, viser at kommunen treng eit oppdatert verktøy for strategisk styring.

Kommuneplanen, arealdelen er i dag samansett av 6 delplanar. Siste delplan (Sandvoll, Holmedal, Matre og Åkra) er under rullering no, og skal godkjennast i 2012. Då er alle delplanane etablert på ein digital plattform, med vedtaksdatoar som spenner over 9 år frå 2003. Ein 6-delt plan der kvar del vert rullert separat, har over så mange år medført ulike føresegnar og retningsliner i kommunen. Dette er uheldig og heller ikkje i samsvar med den nye plan- og bygningslova som tilseier at kommunen skal ha ein arealplan for heile kommunen som viser samanhengen mellom framtidig samfunnsutvikling og arealbruk.

Arealdelen må difor rullerast i perioden med eit overordna plankart som omfattar heile kommunen. Vurderingane av planbehovet i vedlegg 3 viser at det i stor utstrekning er tilgjengeleg utbyggingsareal i dei fleste bygder. I den overordna arealdelen treng det difor ikkje leggjast ut nytt utbyggingsareal og omfanget av planarbeidet vert dermed redusert med omsyn på prosess. Føresegnene må samordnast slik at dei vert baserte på same forutsetningar for heile kommunen. Lova gjev likevel høve til ei viss differensiering.

Dersom det er behov for nytt utbyggingsareal i visse område, kan dette ivaretakast med områdeplanar ev. kommunedelplanar

Kommuneplanen, handlingsdel vert bindeleddet mellom 4-årshjulet og 1-årshjulet i planprosessen. I handlingsdelen bør inngå økonomiplan etter kommunelova § 44.

Temaplanar bør utarbeidast som kommunedelplanar etter reglane i plan og bygningslova. Dette sikrar ein prosess med god medverknad samt at handlingsdelen i temaplanen kan innarbeidast i kommunen sitt handlingsprogram.

Samfunnstryggleik

Omgrepet samfunnstryggleik vedkjem dei fleste tema som vert tekne opp i planstrategien. Forskrift om kommunal beredskapsplikt av 06.09.2011 pålegg kommunen å utarbeida ein heilskapleg risiko- og sårbarheitsanalyse (ROS-analyse) som skal forankrast i kommunestyret. På bakgrunn av denne analysen, skal kommunen tilsvarende utarbeida beredskapsplan. *ROS-analysen* skal omfatta tema som er gjevne i forskrifta og som vil vera dei same frå kommune til kommune. Utarbeiding av analysen høver difor godt å setja bort til konsulent. *Beredskapsplanen* skal i større grad tilpassast lokal forhold, og bør utarbeidast av kommunalt tilsette.

Reguleringsplanar

Den nye plan- og bygningslova definerer 2 typar reguleringsplanar:

Områdereguleringsplanar, som i hovudsak skal utarbeidast av kommunen og *detaljreguleringsplanar* som kan utarbeidast av private.

Kommunen har ca. 200 gjeldande *detaljreguleringsplanar*. Dei siste 20 åra er så godt som alle utarbeidde i privat regi. Kommunen har i sentrumsområde (Rosendal, Sunde, Husnes) delteke i partnarsskap med næringsaktørar og organisasjonar for utarbeiding av detaljreguleringsplanar. I slike tilhøve vert det nytta konsulent.

Kommunen har kompetanse til *behandling* av detaljreguleringsplanar. Vi manglar både oppdatert dataprogram, ressursar og kompetanse til *utarbeiding* av detaljreguleringsplanar. Kommunen har ingen områdeplanar per i dag, men til utarbeiding av områdeplanar på eit overordna nivå kan arealplankompetansen nyttast. (sjå under Kompetanse side 6 om arealplankompetanse)

Andre planar og prosjekt

Kapitla over omhandlar planar baserte på strategiar for utvikling av Kvinnheradsamfunnet generelt eller tenestene spesielt. Det er forutsett medverknad frå innbyggjarane og brukarane.

Kommunestyret, andre råd og utval samt rådmannen opprettar i tillegg prosjekt som omfattar planar for intern utvikling av *organisasjonen*. Desse prosjekta får indirekte verknad på samfunnet og brukarane ved at organisasjonen løysar sine oppgåver betre, men prosessane vert gjennomførte internt i organisasjonen. Typiske eksempel er prosjektet Organisasjonsutvikling i Kvinnherad kommune – administrativ organisering, nedsett av formannskapet 19.01.2012 samt interne planar som kompetanseplanane for Kvinnherad kommunen.

Det vert også gjennomført ad hoc utgreiingar knytt opp mot td. budsjettarbeidet. Desse utgreiingane kan forutsetja medverknad frå innbyggjarane/brukarane, td. utgreiing om strukturendring for skulane vedteken i kommunestyret 14.06.2012, men er sjeldan genererte av vedtekne mål og strategiar.

Behovet for interne prosjekt og planar samt ad hoc utgreiingar vert ikkje spesifiserte yttelegare i planstrategien, men tekne med som ei generell formulering under kapitelet om planbehovet. Ved den årlege rullering av handlingsdelen/økonomiplanen kan behov spesifiserast og eventuelt ressursar tildelast.

Generelle planforutsetningar

Planprosessar

Utarbeiding av planar vert i hovudsak organiserte som prosjekt. Kommunen nyttar *PLP* (Prosjekt, Leiing, Prosess) som prosjektverktøy. Verktøyet definerer roller og ansvar, mål, beslutningspunkt, milepælar samt kritiske suksessfaktorar.

For kommuneplanar og overordna arealplanar ligg gjennomføringsansvaret hos Verksemd for samfunnsutvikling. Utarbeiding av fagplanar og temaplanar vert generelt leia frå fagansvarleg verksemd.

Utarbeiding/rullering av arealdelplanane har teke lang tid. Oppstart for Husnes- og Rosendalsplanane var i oktober 1998. Siste delplan, (Sandvoll, Holmedal, Åkra og Matre) vert truleg godkjent i 2012. Årsaka til lang behandlingstid er mange og tunge motsegner frå regionale og statlege styresmakter til kvar plan, samt at det gjennom heile prosessen vert teke inn nye innspel som krev ny offentleg utlegging. Skal behandlingstida ned, må planane rullerast oftare og regelmessig, det må utøvast disiplin i høve til innspel og planlegginga må ta omsyn til nasjonale verdiar som strandsone og dyrkamark. Grunna lite oppdatert planar ligg også Kvinnherad på dispensasjonstoppen i Hordaland. Dispensasjonar er lite ønskeleg ut frå planfaglege vurderingar og dei er svært ressurskrevjande. Med oftare rullering av arealplanane kan kommunen lettare krevja plandisiplin. Dispensasjonane vert færre, og ressursane kan nyttast til planlegging.

Kompetanse

Planleggingskompetansen i kommunen er generelt god. *Arealplankompetansen*, planjus og geografiske informasjonssystem (GIS), er i hovudsak lokalisert til Verksemd for samfunnsutvikling. Denne kompetansen vert nytta i samband med kommuneplanar og andre overordna arealplanar. For temaplanar og fagplanar ligg kompetanse på dei respektive verksemdene samt rådmannsteamet.

Planressursar

Verksemd for samfunnsutvikling har (frå 1. november 2012) 2 stk. 100 % stillingsheimlar avsette til overordna planarbeid (kommuneplanar, områdeplanar). I dag er også andre oppgåver lagt til desse heimlane, men andre stillingar deltek også i arbeidet med overordna planar. Målet er at verksemda i valperioden skal kunna nytta 1,75 årsverk pr. år til overordna planarbeid. Andre verksemdar har ikkje tilsvarende ressursar avsette til planlegging, men fagpersonar vert tekne ut til prosjekt etter behov.

Bruk av eksterne rådgjevingsfirma

Dersom det vert vurdert at kommunen ikkje har kompetanse og/eller ressursar, vert det engasjert eksterne rådgjevingsfirma (konsulentar eller arkitektar). Det kan vera til heile planarbeidet eller til nødvendig spisskompetanse som analysar eller utgreiingar. Utgiftene til eksterne rådgivarar vert i hovudsak finansierte over investeringsbudsjettet men nokre verksemdar har også driftsmidlar som vert nytta.

Prisen på innleige av rådgjevingsfirma er høg, og det vert hevda at kommunen burde ha tilstrekkeleg kompetanse og ressursar til å utarbeida alle arealplanar, også detaljreguleringsplanar. Her må kostnadane med rådgjevingsfirma vegast opp mot utfordring med å rekruttera kvalifiserte planleggjarar i konkurranse med private firma, samt at kommunen uansett ikkje vil få brei nok kompetanse til å unngå innleige av spisskompetanse. Dei fleste rådgjevingsfirma har slik brei oppdatert kompetanse samt erfaring frå tilsvarende planlegging som kommunen etterspør. Dei vil då truleg kunna tilby ei meir effektiv planlegging med minst like god kvalitet. Nokre av dei prioriterte planoppgåvene i matrisa under som er føreslegne utførte med innleigde rådgjevarar, kunne likevel med fordel vore utførte med eigne tilsette dersom bemanninga vart auka.

For å gjera kontrahering av rådgivarar enklare, vurderer kommunen å inngå rammeavtalar med kvalifiserte firma.

Forslag til prioriterte planoppgåver

Tabellen nedanfor viser dei prioriterte planoppgåvene i valperioden med utgangspunkt i samla oppsummert planbehov (vedlegg 4). Planane er gruppert etter ansvarleg verksemd og lista opp i prioritert rekkefølge innafor kvar verksemd. (S1, S2, S3 osv.)

Basert på estimert ressursbehov i vedlegg 4, skal planane kunna gjennomførast innafor tilgjengelege ressursar i økonomiplanperioden 2012 – 2015. (Vedteken pr 14.06.2012)

Stadanalyse Uskedalen vart lagt inn av Kvinnherad kommunestyre i vedtaket 25.10.2012 med ei kostnadsramme på 250.000.

Dersom det i valperiden er ønskjeleg å vurdere andre planoppgåver, kan vedlegg 4 nyttast som ressurskalkulator.

Pri.	Plan	Skildring	Verksemd	Merknad
S1	Kommunedelplan Sandvoll-Matre - Åkra	Planen ligg ute til høyring og offentleg ettersyn	Samfunnsutvikling	Eigne ressursar
S2	Kommunedelplan Fv 48 Løfallstrand	Arbeidet starta opp, konsulent skal nyttast	Samfunnsutvikling	Finansiert
S3	Kommunedelplan ferjekai Varaldsøy	Arbeidet starta opp, konsulent skal nyttast	Samfunnsutvikling	Finansiert
S4	Strandsoneplan Sunnhordland	Samarbeid med dei andre Sunnhordalandskommunane.	Samfunnsutvikling	Løyvd 1mill i 2015.

Pri.	Plan	Skildring	Verksemd	Merknad
		Konsulent skal nyttast		
S5	Kommuneplan, samfunnsdelen	Prioriterte tema: Fornybar energi, havbruk, senter- og utbyggingsstruktur, transport, verdiskaping og næringsutvikling, natur, kulturmiljø og landskap, integrering temaplanar.	Samfunns- utvikling	Eigne ressursar
S6	ROS-analyse	Lovpålagt	Samfunns- utvikling	Eigne ressursar
S7	Kommuneplan, arealdelen	Oppretta felles kartdel utan nye utbyggingsområd Felles samordna føresegner	Samfunns- utvikling	Eigne ressursar
S8	Kommunedelplan Husnes/Sunde	Nye utbyggingsareal og infrastruktur må vurderast	Samfunns- utvikling	Eigne ressursar
S9	Områdeplan Valen	Vurdera infrastruktur i samband med utbyggingsomr.	Samfunns- utvikling	Eigne ressursar
S10	Kommunedelpan Ros, Omv, Seimsf.	Vurdera eksisterande og nye utbyggingsområde	Samfunns- utvikling	Eigne ressursar
S11	Landbruksplan	Rullering	Samfunns- utvikling	Eigne ressursar
S12	Stadanalyse Uskedalen		Samfunns- utvikling	Må finansierast
T1	Trafikksikringsplan	Sluttbehandling	Tekniske tenester	Finansiert
T2	Plan ved sjukeheim./skulane På Husnes	Starta opp	Tekniske tenester	Delvis finansiert
T3	Kommunedelplan avløp	Under arbeid	Tekniske tenester	Finansiert
T4	Kommunedelplan vassforsyning	Under arbeid	Tekniske tenester	Finansiert
T5	Beredskapsplan		Tekniske tenester	Eigne ressursar
H1	Universell utforming		Helse og rehabilitering	Eigne ressursar
K1	Kommunedelplan for idrett og friluftsliv	Sluttbehandling	Kultur og fritid	Eigne ressursar
K2	Kulturplan		Kultur og fritid	Eigne ressursar
R1	Tiltaksplanar helse, livskvalitet og oppvekst-miljø: Psykiatri, rus, omsorg 2020, helse- og sosial beredskap, smittevern, bustadsosial handlingsplan, rehabilitering	Vurdering av behovet for samordning, eventuelt integrering i kommuneplanen, samfunnsdelen	Rådmannen	
R2	Interne utgreiingar og planar	Kommunestyret, andre utval og rådmannen set i valperioden i gang dei interne	Rådmannen	

Pri.	Plan	Skildring	Verksemd	Merknad
		utgreingar og planar som er nødvendige for utvikling av organisasjonen. Eventuelle ekstra ressursar vert å ta opp i handlingsplan og budsjett.		

Vedlegg 1: Utviklingsretningar og strategiar

UTVIKLINGSRETNINGAR OG STRATEGIAR.

Drøfta og fastsette av Kvinnherad formannskap 10.05.2012

1	Folketalsutvikling og samansetning
1.	<p>Skapa eit samfunn som tek godt vare på alle innbyggjarar og idéskaparar. Styrkja den kvinnherske identitetskjenla.</p> <p><i>Strategiar:</i></p> <ul style="list-style-type: none">• <i>Kommunen vil satsa på omdømebygging både med omsyn til dei som bur i kommunen og med sikte på å få nye innbyggjarar. Vi må framheva natur og tryggleik og marknadsføra både nasjonalt og internasjonalt det kvinnherske mangfaldet.</i>• <i>Kommunen må gjennomføra nødvendige strukturelle grep slik at vi kan utvikla ein robust økonomi og tilsvarande tenestetilbod på alle område.</i>• <i>Det er spesielt viktig å utvikla ei god førstelineteneste for ideskaparar og rask og smidig saksbehandling etter plan- og bygningslova.</i>• <i>Vi vil leggja til rettes for at barn og ungdom får utvikla identitet til heimkommunen. Dette kan med fordel innarbeidast i skuleverket.</i>• <i>Kommunen vil vera open for å vurdere framtidige nettbaserte undervisningsmetodar. Dette for at små skular skal kunna dra nytte av lærarkompetanse ved større skular.</i>
2.	<p>Stoppa fråflytting, få ungdom heim att etter ferdig utdanning.</p> <p><i>Strategiar:</i></p> <ul style="list-style-type: none">• <i>Kommunen vil leggja til rette slik at det kan etablerast bustader for single og familiar.</i>• <i>Kommunen vil arbeida for gode kommunikasjonar slik at unge kan bu i kommunen og pendla til arbeidsplasser elles i regionen.</i>
3.	<p>Kvinnherad skal vera førsteval som bustadkommune på Vestlandet.</p> <p><i>Strategiar:</i></p> <ul style="list-style-type: none">• <i>Kommunen vil ha gode tenestetilbod, samt driva aktiv samfunnsutvikling og leggja til rette for gode kulturtilbod, godt tilrettelagt friluftsliv, variert arbeidsplassstilbod samt vera ein ja- kommune.</i>

2	Miljø, klima og energi
1.	<p>Ta vare på og utvikla strandsona i Kvinnherad til det beste for innbyggjarane, næringslivet og miljøet.</p> <p><i>Strategiar:</i></p> <ul style="list-style-type: none">• <i>Kvinnherad må ta aktivt del i det interkommunale arbeide i Sunnhordland om differensiert strandsoneforvaltning og eventuelt utfordra statlege planretningsliner for strandsona. Ein sekundæreffekt av dette arbeidet kan vera at det viser veg for</i>

	<p>samarbeid og differensiert forvaltning på andre område.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sikre og utvikle offentlege friområde i strandsona. • Stilla krav om tilrettelegging for ålmenta ved privat utbygging.
2.	<p>Utvikla og byggja ut fornybar energi. Industrien i Kvinnherad, m.a. Sørø, må sikrast tilgong til denne energien.</p> <p>Strategiar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kommunen vil vera positiv til utbygging av fornybar energi slik som små vasskraftanlegg der omsynet til miljø og andre arealinteresser er ivaretekne. Verdiskaping for samfunnet skal også vurderast i desse sakene. Bioenergi eventuelt med tilhøyrande fjernvarmeanlegg er også eit godt alternativ. • Kommunen vil vera aktiv i arbeidet med å sikra langsiktige kraftforsyningsavtalar til SØRAL. • Kommunen ønskjer ei aktiv og framtidsretta utbygging av el-leidningsnettet. • Vurdera eigna område og modellar for vindkraft, bioenergi og alternative oppvarmingskjelder. • Påverke eigarskapsmodellane for drift og utvikling av høgspentnettet i kommunen og regionen for å sikre ei effektiv og framtidsretta kraftforsyning.
3.	<p>Oppdrett på bærekraftige premissar. Saman med næringa utvikla tiltak som hindrar ureining, sjukdom og røming.</p> <p>Strategiar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kommunen vil i samarbeid med næringa sikra optimale lokalitetar for akvakultur. I dette planarbeidet må det takast omsyn til miljø og andre arealinteresser. • Kommunen vil ha gode rutinar for behandling av oppdrettssaker slik at alle partar og instansar får moglegeheit til å uttala seg. • Kvinnherad skal vera ein føregangskommune og tilby gode vilkår for dei som vil byggja lukka oppdrettsanlegg i sjø. • Meir kommunikasjon mellom næringa, kommunen og lokalsamfunnet.
3	Kommunestruktur, senterstruktur og utbyggingsstruktur
1.	<p>Varierte arbeidsplassar</p> <p>Strategiar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det er viktig å leggje til rette for eit variert arbeidsliv for mange fagfelt i alle delar av kommunen.
2.	<p>Fortsetja samferdslerevolusjonen</p> <p>Strategiar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kvinnherad vil arbeida for å knyta seg nærare Haugalandet, ytre Sunnhordland og Bergensområdet gjennom betre snøggbåtforbindelsar, kortare fergjestrekningar og betre vegar.
3.	<p>Kvinnherad som ein kommune</p> <p>Strategiar:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Husnes skal vera kommune- og regionsenter med urbane kvalitetar bygd på prinsipp for god tettstadutvikling. Dei andre bygdene må utviklast parallelt med utgangspunkt i sine kvalitetar. • Ein kvinnhersk ja-kultur som samlar og styrkjer bygdene om felles mål. • Gjennom gode tiltak i skulen og det frivillige lagsarbeidet skal vi arbeida for å dempa dei negative motsetningane mellom ytre og indre luten.
4	Samferdsle og infrastruktur
1.	<p>«Betre kommunikasjon til sentrale stader».</p> <p><i>Strategiar:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Best mogleg tilknytning til den indre E39 (Hordfast) og til den nye Haukelivegen • Styrking av snøggått og ferjesambanda. • Arbeida inn mot fylke og operatørselskap for betre materiell og rutetilbod i sambanda til og frå og internt i kommunen. • Arbeida aktivt innanfor Samarbeidsrådet for Sunnhordland og saman med andre kommunar med samanfallande interesse for Hordfast. • Arbeida aktivt gjennom vårt medeigarskap i Haukelivegen AS og Samarbeidsrådet for realisering av nye tunnellar over Haukeli. • Arbeida for opprustning Løfallstrand – Austrepollen og ny veg gjennom Oddadalen saman med Odda og Jondal kommunar og lokalt næringsliv. • Skapa folkeleg engasjement for betre kollektivtilbod.
2.	<p>«Betre gang-/sykkelvegar»</p> <p><i>Strategiar:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sterkare planlegging og utbygging av gang-/sykkelvegar/fortau i Kvinnherad i tråd med prioriteringane i trafikkisikringsplanen. • Bustadfelt må lokalisrast nærast mogeleg tenestetilbod. • Sjå til at trafikkisikringsplanen vert følgd opp gjennom avsetjing av prosjektmidlar i økonomiplanen. • Samarbeida med Statens vegvesen om tiltak langs fylkesvegane.
3.	<p>«Dårleg vedlikehald på vegar»</p> <p><i>Strategiar:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Arbeida for auke vedlikehald, sikring mot ras og utviding av vegane, fjerna hinder langs vegen. • Auka budsjett for vedlikehald og opprustning av kommunale vegar. • Synleggjera behov for rassikring i samband med vegvesenet sine prioriteringar og elles øva politisk påtrykk mot fylke og vegvesen. • Vurdera ein "Kvinnheradpakke" for å etablera eit tenleg vegnett i Kvinnherad.
5	Verdiskaping og næringsutvikling
1.	<p>Kvinnherad sin unike geografi må i sterkare grad marknadsførast nasjonalt og internasjonalt som buområde, arbeidsområde, idretts- og fritidsområde og</p>

	<p>reiselivsområde.</p> <p><i>Strategiar:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Kvinnherad vil ha målretta satsing på å marknadsføra seg som eit attraktivt område for busetjing og ferie/fritid. Geografien bør her være eit viktig element, med mangfald i kommunen og beliggenhet i høve til andre regionar/næringar.</i>
2.	<p>Kvinnherad vil tilretteleggja for innovasjon, inkubatorar, rettleiing, finansiering, næringsareal m.m slik at det vert gode vilkår for næringslivet. Dette krev innovativ tenking og ei overordna «ja-haldning».</p> <p><i>Strategiar:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Kvinnherad kommune vil gjennom planlegging, rådgjeving og bruk av økonomiske verkemidlar stimulere til næringsutvikling og samfunnsutvikling i kommunen. Kommunen skal prioritera næringsaktørar når det gjeld saksbehandling og strekkja seg for å finna tenlege løysingar</i>
3.	<p>Alle bygder må inkluderast. God infrastruktur er viktig, og dei unike kvalitetane i kvar bygd må forsterkast. Det må tilretteleggjast for ei differensiert arealforvaltning der bygdene vert tilgodesette.</p> <p><i>Strategiar:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Kvinnherad kommune vil kartleggja og arbeida for å vidareutvikla dei beste kvalitetane i kvar einskild bygd. Til dette krevst det mellom anna god planlegging og rask og smidig handsaming etter Plan og bygningsloven. Kommunen sin økonomi tilseier at alle bygder ikkje kan ha alle tenester og ut frå dette må det gjennomførast ei prioritering.</i>
6	Natur, kulturmiljø og landskap
1.	<p>Kommunen har ein stor utbyggingsreserve til bustadformål i eksisterande arealplanar. Denne må realiserast.</p> <p><i>Strategiar:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Aktiv planlegging for å sikra tilgangen på bustadtomter i heile kommunen.</i> • <i>Leggja til rette for at private entreprenørar kan byggja ut i sentrale område.</i> • <i>Leggja ut område for spreidd utbygging i LNF i utkantområde samt stimulera til fortetting i meir sentrale strom.</i> • <i>Ved utarbeiding av arealplan skal eksisterande byggeserver i planområdet vurderast. Unytta byggeområde bør flyttast eller omfordelast framfor å leggja ut nye byggeområde.</i>
2.	<p>Nasjonalparken, med senter i Rosendal, må nyttast aktivt</p> <p><i>Strategiar:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Arbeida aktivt for å realisera Folgefonnsenteret</i> • <i>Kvinnherad vil i nært samarbeid med nabokommunane stimulera til auka næringsaktivitet i tilknytning til nasjonalparken, m.a. gjennom “verdskapingsprogrammet for naturarven”</i>

3.	<p>Fleire statlege retningslinjer for differensiert arealforvaltning!</p> <p><i>Strategiar:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Kommunen må ta aktivt del i arbeidet med utvikling av sentrale føringar for differensiert arealforvaltning</i> • <i>Kommunen må leggja til rette slik at vi kan oppretthalda landbruksproduksjonen noko som også vil sikra kulturlandskapet.</i>
<p>7 Helse, livskvalitet og oppvekstmiljø</p>	
1.	<p>Oppvekstmiljø – gode oppvekstvilkår, engasjerte innbyggjarar, ressurssterk ungdom</p> <p><i>Strategiar:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Tettstader må planleggjast og tilretteleggjast med tilstrekkeleg uteareal og aktivitetssområde der det skal leggjast stor vekt på trivsel og tryggleik.</i>
2.	<p>Nettverk: Gode på nettverksbygging, sosiale/fritid , næringsliv, helse, skule, kunnskap, marknadsføring.</p> <p><i>Strategiar:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Nye innbyggjarar skal takast godt imot og oppmodast om å delta i organisasjonslivet og sosiale aktivitetar elles.</i> • <i>Skular skal ha framifrå kvalitet i Kvinnherad.</i> • <i>Kommunen må arbeida aktivt for å få på plass desentralisert høgskuleutdanning</i>
3.	<p>Idrett/fysisk aktivitet. Dugnadsånd, rekreasjon, tiltakslyst og trivsel i godt fellesskap.</p> <p><i>Strategiar:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Den gode dugnadsånd som finst i alle bygdene må stimulerast frå kommunen si side. Kommunen kan bistå med rettleiing og deltaking samt gjennom gode tilskotsordningar .</i> • <i>Idrettsrådet må aktiverast.</i> • <i>Fysisk aktivitet i skuletida må styrkjast.</i> • <i>Kvinnherad må vidareutvikla og støtta dei gode miljøa kring kultuskulen, festivalar og andre kultursamlingar</i>
<p>8 Kommunal tenesteyting og forvaltning</p>	
1.	<p>Sunn og bærekraftig kommunal økonomi som gjev rom for, og prioriterer samfunnsutvikling.</p> <p><i>Strategiar:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Investeringar som frigjev driftsressursar og gir auka økonomisk handlingsrom må prioriterast. Tenestene må vera på eit nivå som gjev mest mogeleg stabil og rasjonell drift.</i> • <i>Kommunen skal ha ei finansforvaltning som sikrar ein forutsigbar økonomi.</i> • <i>Kommunen må tiltrekkja seg fleire innbyggjarar og på den måten auka inntektene og få bere utnytting av ulike fasilitetar</i>

2. Skapa ein kultur for nyskaping og utvikling av lokalsamfunn og næringsliv

Strategiar:

- *Leggja til rette for entreprenørskap og skapa gode haldningar der feiling er læring.*
- *Stimulera til at lokale organisasjonar som t.d. bygdelag engasjerer seg i fysisk planlegging.*

3. Ei positiv, ubyråkratisk og endringsdyktig offentleg forvaltning.

Strategiar:

- *Kommunen vil skapa så store handlingsrom som mogleg i den offentlege forvaltninga.*
- *Ein kvinnhersk ja-kultur som samlar og styrkjer bygdene om felles mål.*

Vedlegg 2: Eksisterande og oppstarta planar

Oversikt og evaluering eksisterande og oppstartar:

Plan	Datert	Ansvarleg	Evaluering
Kommuneplan for Kvinnherad, måldokument 1999-2000	31.08.00	Samfunns-utvikling	Planen er utdatert. Manglar handlingsdel og har lite samanheng med økonomiplan og budsjett. Ny samfunnsdel er under arbeid, men planarbeidet har blitt nedprioritert til fordel for arealplanarbeid. Ny samfunnsdel bør gjerast ferdig tidleg i strategiperioden.
Kommunedelplan for Rosendal-området	20.02.03	Samfunns-utvikling	Planen har fortsatt disponibelt utbyggingsareal både bustad, næring og fritidsformål. Minkar på disponibelt bustadareal i området Løfallstrand – Dimmelsvik. Føresegnene treng oppdatering, spesielt i strandsona. Manglar vurdering av funksjonell strandsona og/eller juridisk byggjegrænse mot sjø og vassdrag. Det må vurderast om det i tillegg er trong for ein eigen områdeplan for Rosendal sentrum.
Kommunedelplan for Husnes-området	20.02.03	Samfunns-utvikling	Planen har fortsatt disponibelt utbyggingsareal både bustad, næring og fritidsformål. Stor trong for rullering, særleg rundt Husnes sentrum, skulehelse og idrettsområdet. I tillegg bør sentrumsområdet ved Nesjanaset og Sundsvågen vurderast. Føresegnene treng oppdatering, spesielt i strandsona. Manglar vurdering av funksjonell strandsona og/eller juridisk byggjegrænse mot sjø og vassdrag. Det er stor trong for å sjå Husnes sentrum i ein større samanheng. Særleg må det sjåast på trafikktryggleik og transport, gangveggar mellom sentrum – skule og, sentrum – Bogsnes mv
Kommunedelplan for Mauranger-området	15.12.05	Samfunns-utvikling	Store areal sett av til bustad og næring. Føresegnene treng oppdatering, spesielt i strandsona. Manglar vurdering av funksjonell strandsona og/eller juridisk byggjegrænse mot sjø og vassdrag.
Kommunedelplan for Halsnøy-området	25.09.08	Samfunns-utvikling	Del av kommunen med mindre byggjepress. Store reservar i planen til bustad og fritidsbustad. Føresegnene treng oppdatering, spesielt i strandsona. Manglar vurdering av funksjonell strandsona og/eller juridisk byggjegrænse mot sjø og vassdrag. Det bør vurderast om det skal lagast ein eigen områdeplan for Sæbøvik sentrum, særleg med tanke på mogleg utbetring av fylkesvegen frå Tofte til Ranavik.
Kommunedelplan for Ølve, Hatlestrand og Varaldsøy	23.03.11	Samfunns-utvikling	Relativt ny plan med store areal disponible til bustad, fritidsbustad og næring. Manglar vurdering av funksjonell strandsona og/eller juridisk byggjegrænse mot sjø og vassdrag.
Kommunedelplan for Sandvoll og Holmedal	29.06.89	Samfunns-utvikling	Planen er utdatert. Ny kommunedelplan under arbeid med forventa vedtak haust/vinter 2012/13. Den nye planen har slått saman areala frå to delplanar (Sandvoll/Holmedal og Matre/Baugstranda/Åkra).

Kommunedelplan for Matre, Baugstranda og Åkra	29.06.89	Samfunns- utvikling	Planen er utdatert. Ny kommunedelplan under arbeid med forventede vedtak haust/vinter 2012/13. Den nye planen har slått saman areala frå to delplanar (Sandvoll/Holmedal og Matre/Baugstranda/Åkra).
Kommunedelplan for barn og unge 1989	22.03.90	Kultur- kontoret	Planen er laga i 1989 og må no reknast som utdatert. Det er ikkje lagt opp til rulling av planen. Plantemaet er tverrsektorielt og hovudmål for området bør gå inn i ny samfunnsdel til kommuneplanen. Spesifikke tematiske mål for kultur og fritid bør gå inn i en evt. framtidig kulturplan for Kvinnherad.
Kystsoneanalyse for Kvinnherad	25.04.91	Samfunns- utvikling	Truleg ikkje trong for ein eigen kystsoneanalyse i same form som den frå 1991, men det vil bli gjort store utgreiingsarbeid, særleg i samband med interkommunal strandzoneplan for Sunnhordland.
Kommunedelplan for idrett, friluftsliv og nærmiljøanlegg 2000-2004	1999	Kultur- kontoret	Ny plan for idrett og fysisk aktivitet er under arbeid, skal avløysa kommunedelplan for idrett, friluftsliv og nærmiljøanlegg 2000-2004. Planprogram vedteke av formannskapet 20.01.11. Fleire konferansar er gjennomførde og utkast til plan er utarbeidd. Grunna kapasitetsproblem på kulturkontoret har slutføringa drege ut.
Oversiktsplan for skogbruket i Kvinnherad kommune 1999-2004	???	Samfunns- utvikling	Denne planen er under revisjon med hovudvekt på infrastrukturiltak som t.d. skogsvegar. Skal opp til politisk behandling hausten 2012.
Landbruksplan for Kvinnherad 2004	23.09.04	Samfunns- utvikling	Gjeldande plan er moden for oppdatering, særleg statistikkdelen. Grunna aukande aktivitet innan næringa er det også trong for å kartleggja moglege dyrkingsareal. Fylkesmannen etterlyser ferdigstilling av kartlegginga av kjerneareal i landbruket. Dette kan gjerast i samband med det ordinære kommuneplanarbeidet.
Hovudplan for vassforsyning 1996-2007	07.03.96	Tekniske tenester	Ny plan for vassforsyning for perioden 2012-2023 er under arbeid med sikte på politisk behandling hausten 2012. Norconsult utfører planarbeidet.
Hovudplan for kloakkutbygging 1996-2007	07.03.96	Tekniske tenester	Ny plan for kloakkutbygging for perioden 2012-2023 er under arbeid med sikte på politisk behandling hausten 2012. Norconsult utfører planarbeidet.
Klima- og energiplan for Kvinnherad kommune 2020	23.06.11	Samfunns- utvikling	Planen er utforma og behandla som tematisk kommunedelplan etter den nye plan- og bygningslova. Den er framleis så fersk at den er vanskeleg å evaluera. Det er føresett at tiltaka i planen skal rullerast årleg i økonomiplan/handlingsplan i samband med budsjetthandsaminga. Dette må seiast å vere utfordrande. Rulling av planen bør skje i siste del av strategiperioden.
Næringsplan for Kvinnherad 1993 – 2000	01.07.93	Samfunns- utvikling	Planen er ein temaplan som ikkje har blitt følgt opp og er forlengst utgått på dato. Næring må inngå i det ordinære kommuneplanarbeidet (arealdelen og samfunnsdelen) og i økonomiplan og handlingsplan.
Rehabiliteringsplan	03.12.2008	Helse og re-	Dette er ein sektorplan sist rullert i 2008. Det er i

for Kvinnherad (2007/4729)	(HOM)	habilitering	vedtaket føresett årleg rullering. Planen bør rullerast tidleg i strategiperioden og den bør da behandlast som tematisk kommunedelplan.
Psykatriplan for Kvinnherad kommune (2010/710-1)	2006	TRV	Dette er ein sektorplan sist rullert i 2006. Planen har eit kostnadsrekna handlingsprogram for perioden 2007 – 2010. Planen bør rullerast tidleg i strategiperioden og den bør da behandlast som tematisk kommunedelplan.
Handlingsplan mot rusmiddelproblem 2007 - 2009 (2010/710-6)	2006?	TRV	Dette er ein sektorplan sist revidert i 2006. Planen bør rullerast tidleg i strategiperioden og den bør da behandlast som tematisk kommunedelplan.
Omsorg 2020 (2009/2979-36)	29.04.2010	PLO	Dette er ein sektorplan sist revidert i 2009. Det er lagt opp til 4-års revideringssyklus; neste revisjon vert da i 2013. Det er starta arbeid med ein tiltaksdel/-plan som skal få årleg revidering med sikte på innarbeiding av tiltak i økonomiplan og budsjett. Planen bør rullerast tidleg i strategiperioden og den bør da behandlast som tematisk kommunedelplan.
Helse og sosial beredskapsplan	Februar 2005	Helse og rehabilitering	Planen skal evaluerast/reviderast i 2012
Bustadsosial handlingsplan 2011.	02.02.2012	TRV	Planen skal leggjast til grunn for utarbeiding av kommunen sitt handlingsprogram.
Beredskapsplan mot akutt forurensing	22.05.97 sak 56/97	Tekniske tenester	Godkjent av SFT 24.06.97. Vurderast integrert i ny beredskapsplan
Brannordning for Kvinnherad kommune	21.10.10 2009/3195	Tekniske tenester	Dette er meir eit oversyn enn ein plan og følgjer av krav satt i sektorlov og eige regelverk. Brannordninga vart sist revidert i 2010 og må reknast som heilt oppdatert. Vurderast integrert i ny beredskapsplan
Kriseplan for Kvinnherad kommune	28.02.08 sak 2008/39	Rådmannen	Kriseplanen vart sist revidert i 2009 og har sidan hatt årleg oppdatering, sist i mars 2011. Planen tener heilt spesifikke behov for den kommunale kriseleiinga og er difor ikkje utarbeidd etter plan- og bygningslova sine reglar. Vurderast integrert i ny beredskapsplan
Smittevernplan for Kvinnherad kommune	24.09.98	Kommunelegen	Revidert administrativt april 2004. Vurderast integrert i ny beredskapsplan

Oversikt over planarbeid som er starta opp

<i>Plan</i>	<i>Oppstart vedtak</i>	<i>Finansiering i gjeld. økonomiplan</i>	<i>Merknad</i>
Kommuneplan for Kvinnherad, samfunnsdelen	11.08.05		Eigne ressursar
Kommunedelplan for Fjelbergsambandet	08.06.06		Fullfinansiert
Trafikksikringsplan		100	Eigen ressursar
Kommunedelplan for Sandvoll, Holmedal, Matre, Baugstranda og Åkra	04.12.2008		Eigne ressursar
Planlegging ny ferjekai Varaldsøy	23.04.12	500	Fullfinansiert med lokalt engasjement.
Planlegging ny fylkesveg Løfallstrand	23.04.12	200	Fullfinansiert med lokalt engasjement.
Kommunedelplan for universell utforming	19.01.12		Eigne ressursar
Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet			Eigne ressursar
Områdeplan kring idrettsanlegga		300	Oppstart
Oversiktsplan for skogbruket			Eigne ressursar
Hovudplan for vassforsyning			Finansiert
Hovudplan for kloakkutbygging			Finansiert
Detaljreguleringsplan byen Husnes			Partnerskap/finansiert
Omregulering Rosendal sentrum			Partnerskap/finansiert
Reguleringsplan Sandvikelia		25	Partnerskap/finansiert

Dei 3 siste reguleringsplanan (Partnerskap) er ikkje tekne med vidare i planstrategien

Vedlegg 3: Vurdering av planbehov

Dette kapitlet er inndelt i 8 tema i samsvar med kommunestyret sitt mandatet. For kvart tema er det optimale planbehovet vurdert ut frå formannskapet sine strategiar, statistisk material og statlege og regionale føringar samt planar som treng rullerast. Dette planbehovet vert seinare i dokumentet prioritert med utgangspunkt i dei største utfordringane i Kvinnheradsamfunnet samt tilgjengelege ressursar.

Folketalsutvikling og samansetning

Formannskapet sine strategiar

Kvinnheradsamfunnet skal ta godt vare på alle innbyggjarar, stoppa fråflytting og få ungdomen heim etter endt utdanning. Vi må satsa på omdømebygging og skapa ein robust økonomi med strukturelle grep slik at vi kan tilby gode tenestetilbod på alle område.

Det må etablerast bustadtilbod for alle livsfasar og familiesituasjonar og kommunikasjonane må betrast for å kunna tilby ein stor regional arbeidsmarknad.

Kvinnherad må ha eit rikt kultur- og friluftsliv. Det må leggjast til rette for nyetablerarar og Kvinnherad må vera ein ja-kommune.

Statistikk, statlege og regionale føringar

Kvinnherad har stabilt, svakt veksande folketal på grunn av innvandring som i landet elles.

Innvandrardelen vil på landsbasis auka i dei komande åra, i Kvinnherad vil dette vera knytt opp til næringane sitt behov for arbeidskraft. Vi har relativt høg gjennomsnittsalder, og denne vil også auka. Utdanningsnivået er relativt lågt.

Viktige utviklingstrekk elles er at tilgang på arbeid er ein avgjerande faktor for tilflytting men også tilgang på bustader, tenester og stad- og miljøkvalitetar. Tendensen til ein stadig meir sentralisert busettingsstruktur vil halda fram.

Rullering av aktuelle eksisterande planar

Kommuneplanen, samfunnsdelen er under rullering.

Kommuneplanen, arealdelen, er i Kvinnherad 6 delplanar. Dei eldste delplanane treng rullerast.

Samla planbehov for dette tema (uprioritert)

- Ein kommuneplan, samfunnsdel som presenterer Kvinnheradsamfunnet på sitt beste og set mål og strategiar for korleis vi kan utvikla samfunnet og tenestetilbodet ytterlegare. Handlingsdelen må følgja opp strategiane på ein realistisk måte.
- Arealplanar som legg til rette for tilstrekkeleg areal til bustader, næring og rekreasjon.

Miljø, klima og energi

Formannskapet sine strategiar

Utvikling av strandsona står sentralt. Kommunen må delta i det interkommunale arbeidet i Sunnhordaland og spesielt vektleggja friområde og tilgjenge for allmenta.

Vidare må kommunen utvikla og byggja ut fornybar energi og tilretteleggja for oppdrett på bærekraftige premissar.

Statistikk, statlege og regionale føringar

Kommunen skal vedta klima og energiplan. Det skal i all planlegging tilretteleggjast for redusert energibruk og klimagassutslepp. Kommunen skal kartleggja område som er sårbare for

klimaendringar og utarbeida risiko- og sårbarheitsanalyse som vurderer konsekvensar av klimaendringane

Rullering av aktuelle eksisterande planar

Kommunestyret godkjende i 2011 *Klima og enegiplan 2020*. Planen skal rullerast i slutten av perioden.

Samla planbehov for dette tema (uprioritert)

- Planprogrammet for *Strandsoneplan for Sunnhordland* er fastsett av Kvinnherad kommune og kommunen må engasjere seg sterkt i den vidare prosessen.
- Kommuneplanen, samfunnsdelen, skal rullerast og må innehalda tema med strategiar for fornybar energi og havbruk.
- Klima og enegiplanen skal rullerast kvart 4. år
- Kommunen treng ein overordna risiko- og sårbarheitsanalyse (ROS) samt beredskapsplan

Kommunestruktur, senterstruktur og utbyggingsstruktur

Formannskapet sine strategiar

Husnes skal vera kommune- og regionsenter med urbane kvalitetar bygd på prinsipp for god tettstadutvikling. Dei andre bygdene må utviklast parallelt med utgangspunkt i sine kvalitetar. Kvinnherad kommune skal leggje til rette for eit variert arbeidsliv for mange fagfelt i alle delar av kommunen. Ein kvinnhersk "ja-kultur" skal samla og styrkje bygdene om felles mål. Gjennom gode tiltak i skulen og det frivillige lagsarbeidet skal vi arbeida for å dempa dei negative motsetningane mellom ytre og indre luten.

Statistikk, statlege og regionale føringar

Folketalet i Kvinnherad har vore stabilt dei seinare åra, medan trenden mellom andre samanliknbare kommunar viser at folketalet går ned på "landsbygda" og aukar i byane. Dersom ein skal oppretthalde tilboda i bygdene og tettstadane, er vi avhengige av at ikkje folketalet går ned. Handel og offentlege og private servicefunksjonar bør lokalisere sentralt og i tilknytning til kollektivknutepunkt. Å ta vare på kulturminne og kulturmiljø, trygge og vakre møteplasser, estetikk og universell utforming, aktiv livsstil og auka friluftsliv, gode gang- og sykkelforbindelsar, grøntstruktur og klimatilpassing er stikkord i all tettstadplanlegging. Fortetting og transformasjon bør vektleggjast i sentrum.

Rullering av aktuelle eksisterande planar

Kommuneplanen sin samfunnsdel er under rullering. Arealdelen i kommuneplanen må rullerast i perioden.

Samla planbehov for dette tema (uprioritert)

- Kommuneplanens arealdel skal rullerast og samfunnsdelen skal ferdigstillast og må innehalda mål og strategiar for senterstruktur og utbyggingsstruktur.
- Det bør utarbeidast områdeplanar for Husnes, Sunde, Valen, Sæbøvik og Rosendal.
- For Uskedalen bør det utarbeidast stadanalyse og områdeplan.

Samferdsle og infrastruktur

Formannskapet sine strategiar

Det er ønskeleg med betre kommunikasjonar til sentrale stader. Her er best mogleg tilknytning til den indre E39 (Hordfast) og til den nye Haukelivegen samt ei styrking av snøggå- og ferjesambanda viktig.

Det må satsast på å betra vedlikehaldet av eksisterande vegar, herunder rassikring og fjerning av hinder langs vegane. Vidare må arbeidet med planlegging og bygging av gang- og sykkelvegar forserast.

Statistikk, statlege og regionale føringar

Staten meiner at ei sterkare arealutnytting og bevisst lokalisering av ulike verksemdar vil redusera transportbehovet. For å redusera veksten i biltrafikken er det nødvendig med gode løysingar for kollektivtrafikken og eit godt utbygd gang- og sykkelvegnett. Kommunen vert oppmoda til å ha fokus på trafikksikring og utarbeide eigen trafikksikringsplan.

Rullering eksisterande planar

Kommunen sine innspel til Nasjonal transportplan 2010-2019 må følgjast opp.

Trafikksikringsplanen er under slutføring og midlar til gjennomføring av prioriterte tiltak må sikrast i samband med utarbeiding av handlingsplan og økonomiplan. Kommunen må følgja opp arbeidet med kommunedelplanane for Fjelbergsambandet, omlegging av FV 48 Løfallstrand og ferjekai på Varaldsøy.

Samla planbehov for dette tema (uprioritert)

- Trafikksikringsplanen må ferdigbehandlast
- Kommuneplanen, samfunnsdelen, må ha mål og strategiar for lokaliseing av all verksemd slik at det vert minimalt transportbehov. Dette må vidareførst i arealdelen.
- ROS analyse med tilhøyrande beredskapsplan må utarbeidast
- Kommunen må delta aktivt i vegkontoret sitt arbeid med reguleringsplanar for vegprosjekt i Kvinnherad.

Verdiskaping og næringsutvikling

Formannskapet sine strategiar

Kvinnherad med sin unike geografi og allsidige næringsliv må marknadsførast nasjonalt og internasjonalt som buområde, arbeidsområde, idretts- og fritidsområde og reiselivsområde. Kvinnherad vil gjennom planlegging, rådgjeving og bruk av økonomiske virkemidlar stimulera til næringsutvikling og samfunnsutvikling. Kommunen ønskjer å leggja tilhøva til rette for utvikling av arbeidsplassar som er attraktive for ungdom. Kommunen vil prioritera næringsaktørar når det gjeld saksbehandling og strekkja seg langt for å finna tenlege løysingar. Kvinnherad vil vidareutvikla dei beste kvalitetane i kvar einskild bygd, men kommunen sin økonomi tilseier at alle bygder ikkje kan ha alle tenester og ut frå dette må det gjennomførast ei prioritering.

Statistikk, statlege og regionale føringar

Regjeringa oppmodar til næringsutvikling som involverer fleire sektorar og bransjar. Regjeringa føreset ei vidareutvikling av landbruk og havbruk. Det vert vidare peika på at utvikling av næringar som er baserte på lokale natur- og kulturressursar bør vektleggjast. Fylkesmannen peikar på at arbeidet med kjernekartlegging av landbruket må gjerast ferdig. Havbruk er eit prioritert satsingsområde i Hordaland og fylkeskommunen ser det som særst viktig at det gjennom arealplanlegginga vert tilrettelagt for ei berekraftig og lønnsam utvikling for næringa.

Rullering eksisterande planar

Deler av landbruksplanen er moden for rullering, m.a. statistikkdelen og kartlegging av kjerneområde for landbruket. Det er ikkje aktuelt å rullera næringsplanen og kystsoneanalysen som eigne planar.

Samla planbehov for dette tema (uprioritert)

- Deler av landbruksplanen treng rullerast.
- Verdiskaping og næringsutvikling må få ein brei plass i kommuneplanen, samfunnsdelen.
- Næringsutvikling som krev areal, t.d. næringsområde, landbruksområde og havbruk må gå inn i kommuneplanen, arealdelen.

Natur, kulturmiljø og landskap

Formannskapet sine strategiar

Kommunen har ein stor utbyggingsreserve til bustadformål i eksisterande arealplanar. Denne må realiserast ved aktiv planlegging og ved at private entreprenørar kan byggja ut i sentrale område. Det er ønskeleg med spreidd utbygging i utkantområde og fortetting i meir sentrale strok. Unytta byggeområde bør flyttast eller omfordelast framfor å leggja ut nye byggeområde. Nasjonalparken må nyttast aktivt og Folgefonnsenteret må realiserast. Det er ønskeleg med auka næringsaktivitet i tilknytning til nasjonalparken. Kommunen må ta aktivt del i arbeidet med utvikling av sentrale føringar for differensiert arealforvaltning. Landbruksproduksjonen må oppretthaldast til beste for kulturlandskapet.

Statistisk materiale, statlege og regionale føringar

Naturmangfaldlova må leggjast til grunn ved all planlegging og kommunen må bidra til nasjonen sine mål om jordvern. Statlege planretningslinjer må leggjast til grunn for planlegging og forvaltning av strandsona. Det må leggjast til rette for friluftsliv og takast omsyn til inngrepsfrie naturområde.

Rullering av aktuelle eksisterande planar

Kommuneplanen sin samfunnsdel er under rullering. Arealdelen i kommuneplanen må rullerast i perioden. Deler av landbruksplanen bør rullerast.

Samla planbehov for dette tema (uprioritert)

- Kommuneplanens arealdel skal rullerast og samfunnsdelen skal ferdigstillast. Planane må innehalda mål og strategiar for natur, kulturmiljø og landskap.
- Planprogrammet for *Strandsoneplan for Sunnhordland* er fastsett av Kvinnherad kommune og kommunen må engasjera seg sterkt i den vidare prosessen.

Helse, livskvalitet og oppvekstmiljø

Formannskapet sine strategiar

Oppvekstmiljøet i Kvinnherad skal gje gode oppvekstvilkår for alle og engasjerte innbyggjarar og ressurssterk ungdom skal ha stort spelerom. Nettverk mellom næringsliv, organisasjonar, skular og offentlege etatar skal dyrkast fram. Dugnadsånd og tiltakslyst i idretts- og kulturlivet må stimulerast. Gode rekreasjonstilbod og tilbod for auka trivsel skal kjenneteikna eit godt fellesskap i Kvinnherad.

Trivelege og trygge uteareal og aktivitetsområde skal vektleggjast i fysisk planlegging, særleg i tettstadane. Nye innbyggjarar skal inkluderas på ein aktiv og god måte. Skulane skal ha høg

kvalitet og det skal arbeidast for lokalt høgskuletilbod. Det er viktig med fysisk aktivitet i skuletida og eit aktivt idrettsråd.

Statistikk, statlege og regionale føringar

Kommunen skal ha oversikt over helsetilstanden til befolkninga. Gjennom planlegging skal positive helsefaktorar styrkast og negative faktorar skal svekkast. Det er viktig å fremje god psykisk helse. Det skal leggjast til rette for fysisk aktivitet gjennom gode, tilgjengelege uteområde og område for friluftsliv. Samarbeid med grunneigar-, idretts- og friluftslivsorganisasjonar i planlegginga skal auke bruken av landbruksareal og landbruksverksemdar i folkehelsearbeidet. Det skal takast omsyn til barn og unges oppvekstmiljø og dei skal involverast i planlegginga. Planlegginga skal bidra til universell utforming. Lokalisering av ulike funksjonar skal gjerast slik at ferdsel og tilkomst blir enklast mogleg, og utforming av bygningar og område skal gi tilgjenge for alle brukargrupper. Nye miljø- og helseulemper (forureining, støy, radon, ulukkesrisiko) skal førebyggjast og eksisterande problem skal fjernast. Planar for idrett og friluftsliv er viktig grunnlag for anleggsutviklinga og høvet til å driva friluftsliv. Kommunen bør kartleggja viktige lokale friluftsområde. Kommunen bør nytta heftet *“Folkehelse og kommuneplanlegging”* aktivt, og ein må vere særleg merksam på sosiale skilnader i helse.

Rullering eksisterande planar

- Kommunedelplan for idrett og friluftsliv er under rullering.
- Kommunedelplan for barn og unge vert ikkje rullert, men aktuelle tema kan gå inn i andre planar.
- Rehabiliteringsplan bør rullerast
- Psykiatriplan for Kvinnherad bør rullerast.
- Handlingsplan mot rusmiddelproblem bør rullerast.
- Planen “Omsorg 2020” bør rullerast.
- Helse- og sosial beredskapsplan bør rullerast.
- Bustadsosial handlingsplan er nyleg rullert, og skal vidareførast.
- Smittevernplanen bør rullerast.

Samla planbehov for dette tema (uprioritert)

- Alle eksisterande planar, med unntak for kommunedelplan for barn og unge, bør rullerast i strategiperioden.
- Ved rullering av kommuneplanen, samfunnsdelen, bør det drøftast om temaplanar bør integrerast i den.
- Kommunedelplan for universell utforming skal utarbeidast.
- Ei samordning av planverket for denne sektoren skal vurderast før rullering tek til, og det er ønskjeleg å få ned talet på planar og heller utvide temaet i kvar plan.

Kommunal tenesteyting og forvaltning

Formannskapet sine strategiar:

I ein sunn og berekraftig kommunal økonomi skal det vere rom for å prioritera samfunnsutvikling. Investeringar som frigjev driftsressursar må prioriterast, og tenestene må vere på eit nivå som gir stabil og rasjonell drift. Finansforvaltninga skal sikra ein føreseieleg økonomi. Kommunen må tiltrekkja seg fleire innbyggjarar for å auka inntektene og få betre utnytting av ulike fasilitetar.

Ein kultur for nyskaping og utvikling av lokalsamfunn og næringsliv må skapast. Det skal leggjast til rette for entreprenørskap og gode haldningar der feiling er læring. Lokale organisasjonar må stimulerast til å engasjera seg i fysisk planlegging.

Den offentlege forvaltninga må vere positiv, ubyråkratisk og endringsdyktig. Kommunen vil skapa så store handlingsrom som mogleg og jobba for ein kvinnhershk ja-kultur som samlar og styrkjer bygdene om felles mål.

Statistikk, statlege og regionale føringar

Folketalet i Kvinnherad var i 2007 så vidt over 13.000. Etter dette har det vore ei svak, men stabil, auke på snautt 0,5 % årleg. Framskrive folkemengd med middels nasjonal vekst viser at kommunen kan ha 14.000 innbyggjarar innan 2020.

Frå regionale myndigheiter vert det forventat at Kvinnherad kommune lagar ein kommuneplan med samfunnsdel og arealdel for heile kommunen, men at samarbeid med andre kommunar om tematiske, interkommunale planar også bør vurderast. Retningslinjer for langsiktig arealbruk skal vere ein del av planstrategien og temaet samfunnstryggleik skal tolkast vidt. Korleis kommunen vil gjennomføra ein heilskapleg risiko- og sårbarheitsanalyse må visast. Planstrategien bør visa kommunen sine utfordringar når det gjeld kompetanse.

Rullering eksisterande planar

- Samfunnsdelen til kommuneplanen må rullerast.
- Kommunedelplanane for arealbruk (arealdelen til kommuneplanen) bør sameinast.

Samla planbehov

- Ny samfunnsdel til kommuneplanen, inkludert handlingsdel med økonomiplan etter kommunelova § 44.
- Samla revidering av arealdelen til kommuneplanen, deretter delvis eller tematisk rullering.
- Utarbeida overordna ROS-analyse.
- Utarbeida beredskapsplan.
- Fullføra arbeidet med kommunen sin IKT-strategi.
- Slutføra arbeidet med "Plan for organisering av Kvinnherad kommune 2012".

Vedlegg 4: Ressurskalkulator

Oppsummert uprioritert planbehov m/stipulert ressursbruk

NB: Tal årsverk og kostnader i tabellen nedanfor er baserte på grove estimat og må ikkje nyttast i framtidige kostnadsoverslag mm.

Tekne med i proiriterte planoppgåver

Ikkje tekne med

Plan	Ressursbruk i valperioden		Ansvar
	Kommunal utarbeiding	Innleigd konsulent	
Kommunedelplan Sandvoll, Matre, Åkra	0,2åv		Samf
Kommunedelplan Fv 48 Løfallstrand	0,3		Samf
Kommunedelplan ferjekai Varaldsøy	0,3		Samf
Kommuneplan, samfunnsdelen	1,0åv Kr 100.000		Samf
Strandsoneplan for Sunnhordland		Kr 1 mill 1,2 åv	Samf
Rullering sameining arealdel (Same arealbruk, nye føresegner)	1,0 50.000	1 mill 0,3	Samf
ROS-analyse	0,4 50.000	300.000 0,2	Samf
Husnes - Sunde KDP	0,8 50.000	900.000 0,2	Samf
Sæbøvik Omr	0,7 150.000	750.000 0,2	Samf
Valen Omr	0,7 150.000	750.000 0,2	Samf
Rosendal - Omvikedalen KDP	0,8 150.000	900.000 0,2	Samf
Uskedalen Stadanalyse		250.000 0,2	Samf
Landbruksplan	0,3	300.000 0,1	Samf
Klima- og energiplan, rullering	0,3	300 0,1	
Uskedalen omr	0,7 150.000	750.000 0,2	Samf
Oversiktsplan skogbruket	0,2	Ikkje aktuelt	Samf
Kommunedelplan for idrett og friluftsliv	0,3	Ikkje aktuelt	Kultur

Kulturminneplan	0,5	450.000 0,2	Kultur
Kulturplan	0,5	450.000 0,2	Kultur
Trafikksikringsplan	0,2	Slutføring	Teknisk
Beredskapsplan	0,4	450.000 0,1	Tekn
Plan ved skulane/sjukeheimen Husnes	0,7 150.000	750.000 0,2	Tekniksk
Kommunedelplan avløp	0,3	Konsulent engasjert	Teknisk
Kommunedelplan vannforsyning	0,3	Konsulent engasjert	Teknisk
Universell utforming	0,4	450.000 0,1	Helse, rehab
Tiltaksplanar helse, livskvalitet og oppvekstmiljø: psykiatri, rus, omsorg, helse- og sosial beredskap, smittevern, bustadsosial handlingsplan, rehabilitering	Samordning må vurderast		Rådmannen Respektive verksemder
Interne utgreiingar og planar	Kommunestyret, andre utval og rådmannen set i valperioden i gang dei interne utgreiingar og planar som er nødvendige for utvikling av organisasjonen. Eventuelle ekstra ressursar vert å ta opp i handlingsplan og budsjett.		